

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dimars 1 de Juny de 1897

Núm. 3280

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. P. 3.50
En provincies trimestre. P. 10.00
Extranjer y Ultramar. P. 12.00
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Júpiter, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Centro vitícola del Vallés

Arboricultors, Viticultors y Propietaris en general

Destrucció completa de tots los Insectes paràsits ó vegetals que perturban lo bon desenrotlló de las Vinyas y Arbres fruyters.

SULFURAL.—Patent Joan Jarrijou.

Destrucció radical del Oldium, Black-Rot, Antraconosis, Plural, Altisa en las vinyas y la Oruga, Negrilla, Cuchs, Polls etc. en los fruyters.

EXIT SEGUR Y GARANTIT.

Demáninse los Prospectes que s' envian gratis, a

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓ GENERAL

Ponent 61

BARCELONA

SUB-DIRECCIÓ

Mar 46

VALENCIA

CASA FUNDADA EN 1860

Representant en la provincia de Tarragona: DON PERE FABREGAS.—Tarragona.

SE RETRATA
TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
LS LABORABLES A PE-
TICIO.
NOVAS FOTOGRA-
FIAS EN CO-
LORS. OPERA tots
LOS DIUMENGES.
TORRES, FOTOGRAFO
Passeig de Mata, 12,
REUS
dias de despaig tots los festius

SECCIÓ DOCTRINAL

Las novas astucias del Llop

Ja ha vingut lo núvol, ja llampega y trona, ja está a punt de caure la pedregada. No tingas por, lector amic; las botetadas dels ministres y llurs conseqüencias, los punts y repunts de liberals y silvelistas, ja tindran remey, ja vindrà l' hora de dir *pelillos a la mar!* y l' que haja estat haja estat, Llops ab llops may se mossegan. Però tots ells representan ó constitueixen un llop més gros, contra l' qual sembla talment que no hi ha remey, aqueix llop que devora l' patrimoni del rich y las subhadas del pobre, aqueix llop a qui anomenan Estat y que no ns deixa passar dia tranquil ni hora de repos ni benestar. Bé prou que ho sabíam y bé prou que ho anunciavam de Tresoreria y l' famós empréstit, que demostra, segons digueren, qu' encara a Espanya hi havia patriotisme, nos portarian, una hora altra, la torna, y mira, ja la teim. Ja va llegir, ara fa vuyt dias, en Cortes més ó menos pleas, lo pressupost lo ministre d' Hisenda, y hasta l' extret telefónich que ns n' han dat los diaris per compendre que l' part ha d' haver estat laboriós, qu' en Cánovas y companys hi han d' haver subat, com diuen ells, *la gota gorda*. Qué hi fa que no hi haja en las Cortes ni liberals ni oposició de cap mena? Millor! menos feyna! Aixís no passarà com l' any passat que, ab las trabelas que feren

las oposicions, durá la llegislatura fins a las primerias de la tardor. Ara será molt senzill: lo pressupost s' apropará sens discussió. Los borrechs de la majoria ne uniran pro y contra. Cánovas per dir amén a cada article, igual que aquells borriquets ensenyats que de vegades passejan per aquets carrers, que abaixan lo morro dihent *si quan veuhen que l' abaixa l' amo*. Ellas que fassan lo bot, las minorias! S' estalviarà temps y teyna y el *veraneo* podrá comensarse més aviat.

Si, aqueix llop anomenat Estat ha esmolat las dents durant aqueix temps de repós parlamentari. Ja se'l veya venir, impost de guerra, y no has deixat d' arribar, com ab fonament temiam. Ja l' tenim aquí. Ab ell gravarem totes las verldaderas contribucions, menos la territorial, qu' encare al llop li mereix compassió. Tal vegada té por l' Estat que no s' hagués de quedar pel treball ab tot lo que encara n' diuben fincas y després, en las subastas no trobés a qui adjudicarlas. Y com ell es incapás d' explotarlas! com té tant d' agricultor com d' administrador! A més de que potser també l' amohinan aquets aixuts persistents, que alguna vegada, com l' any passat, obligan als mateixos ministres a fer pregarias. Está vist que l' Estat no vol fer un mal negoci y per co's desenten de las terras, que no donan y ab l' impost darian menos, y de lloguers de casas que no's cobran.

Ara las altres contribucions sí, aquestas admeten recárrech; vaja, es segur que se'n podrá traure ab facilitat y ab armonia ab las victimas un petit excés d' un deu per cent, lo maximum per aquest any, que l' ay vinent ja veurem. Perque, si bé es veritat que hi ha poch lluch de que aquest any s' acaban las guerras, en cambi després de las guerras vindrá la liquidació y aqueixa liquidació, que ja comensa a fer feresa, Deu sap la que ns portará. Per llavors nos anuncian un plan financier que acabarà d' aplanar als contribuyents, si avants no s' esqueixa la grúa.

Lo deu per cent sobre la majoria de las contribucions ordinarias donará un bonich resultat: 20 milions de pessetas. Però cal advertir que aixó no es res per lo que s' necessita. Lo que s' necessita son 92 milions que importa l' anualitat del empréstit. Lo Tresor d' Ultramar podrá darne—¡quí sab cóm! fins a 32 d' aquets 92 milions. Ab lo recárrech del deu per cent sobre las contribucions hem dit que feyam 20 milions més. Suma, Magí: 32 mes 20 = 52. Faltan no més 40 milions. Y aquets d' shont s' han de treure? Aquí del pesquis dels senyors ministres liberals conservadors. Algú havia de pagar la festa. Donchs la festa comensarán a pagarla ls pobres, perque, si ls richs han po-

sat patrióticamente llurs diners en l' empréstit a una pensió del sis per cent, ¡qué millor que obligar als pobres a que ajudin a pagar aquesta pensió? Després de tot la empresa es patriótica, y ls pobres podrán tenir-se per honrats si s' conta també ab llur patriotisme. Veyam, donchs, ahont ha anat a plantar la dent lo llop.

Que es lo que faltava a carregar? Era cuestió de buscar un article de consúm ben generalisat, perque aixís lo recárrech produhís un benefici de consideració. Y l' llop cercá. Y trobá'l petroli, lo llum dels pobres, de las poblacions y casas arreconadas, l' únich verldader substitut del oli, encara que brut y de mala olor, en tots los llochs ahont no poden arribar, per esser encara massa senyors, los dos elements lluminichs anomenats gas y electricitat. ¡Donchs vinga establir lo monopoli d' aquest article y dará 18 milions! Lo petroli está extés per tot, arriba fins allá about no pot arribar en cap forma la circulació rodada, y, com la part d' instruments que serveixen per aqueixa ley, de lluminaria es prou cómoda de preu, per pobre que la gent sia, tothom ne gastava, y n' gasta encara, d' aqueix líquit blavós que va circunscriure l' oli a las paellas. Però ja fa temps que, per naps y per cols, lo petroli s' es encarió y la gent pobre n' gemega. Aquells que l' poden comprar en gros, encara Deu n' hi do; los que l' han d' anar a buscar a porrons y a mitjas, se n' dolen més de la puja. Per aixó se n' osenten temps há aqueixas amargas en las cosas ahont hi ha més gana que pa y més bonas dents que bons bocins. Donchs encara es l' hora de embestir lo monopoli d' aquest articulo de arder que ja paga 18 milions de pessetas, y torna a sumar, Magí, hem dit 52 mes 18 = 70 milions. Encara no som al capdellá, pero ja ns enginyarem. Ab aqueixos 18 milions y 3 mes que traurem d' un altre monopoli sobre la pólvora y demés substancias de la parentela que tiran las cosas enlayre podrém fer unas quantas operaciones que, durant aquest any, nos tragan del pas. Ja farém la liquidació després, acabadas las guerras? Aqueix monopoli del petroli—¡quina funebre consonancia!—durará no més que vint anys, y n' hi ha de sobrars per que la gent torna als llums de cremalló, que assenyalan la pluja, ó s' accontenta ab la claror dels tions de llar, com antanyocas, si no prefereix anarsen a joch com las gallinas avans de que s' acabi l' crepuscle.

L' electricitat, en las comarcas ahont hi ha salts d' aygua que proporcionan forsa motric barata, ha extés y divulgat los llums d' incandescencia. Podría fins a cert punt sustituir al petroli; pero, enprevisió de que aixó succeheixi, ja s' es parlat en principi de gravarla també ab un impost. Lo llop no dorm, y té tant llarga la vista com las dents.

Després lo dels tramvias: vinga impost als bitllets de ls tramvias. Lo tramvia es un medi de locomoció que a la gent treballadora y a la que está servint en las cases lo ve bé per guanyar temps y no perdre feyna. Grácias a la nombrosa parroquia, los tramvias havían pogut reduhir en gran número l' preu dels bitllets, prescindint fins de distancias, pero l' Estat sembla que té empenyo en destruir tota cosa beneficiosa al poble, y, no hi ha remey, com l' Estat es omnipotent, s' haurá d' acceptar l' impost ó perdre un cuart de jornal per anar a la feyna. No cal donar cops a la paré: los errors dels gchbernants los han de pagar los gobernats.

La perspectiva es galdosa. Las guerras no s' acaban, han vingut las plojas, los yankees apretan, lo ministre de la Guerra demana la friolera de cent mil homes; y, ab tot y aixó, no tenim ni exercit ni esquadra, los cambis están als núvols, los mercats de l' industria s' acaban de perdre y ls ministres s' entretenen en donar botetadas als senadors. Nos fa por que la liquidació es més próxima del que l' govern se pensa. Davant d' aquesta liquidació es molt petit tot l' altra, fins que l' omnipotencia y omniscencia d' en Cánovas, fins a

monstruosa serenitat davant del conflicte parlamentari, que 'n altres temps de menos parlamentaria ja li hauria valgut un *revolucion de padre y señor mio*. Ja tan bé de monopolisar lo petroli. Quan trona y llampega la gent poruga tanca 'ls finestrons per no veure 'ls esgarriats cohets del llamp y, si vol llum, encen lo ciri del Monument més aviat que 'l quinqué. Ab aqueixa llum, y una part de Rosari ben dita, retorna la tranquil·litat y l'esperit s'asserena. Com podria ésser que 'ls ministres no 'n tingan a casa, no pensarán en posar impost sobre 'ls ciris del Monument. Altrament hauriam de quedarnos enterament a las foscas. Veritat es que per veure 'l que passa qualsevol llum es de sobras. ¡Vaya un quadro modernista! que contemplavam en l'Espanya restaurada per obra de la política sabia y de privilegi exclusiu del gran Cánovas del Castillo!

M. R.

Interview ab Sagasta

Lo divendres últim lo corresponsal especial del «New York Herald» a Madrid, celebrà una interview ab lo Sr. Sagasta que s'ha publicat en la edició de París del «Herald».

La interview es la següent:

Pregunta.—¿Es degut lo retrahiment del partit liberal, exclusivament al incident ab lo ministre d'Estat?

Contestació.—No 's pot anomenar retrahiment a la actitud del partit liberal. Es simplement abstenció d'assistir a las sessions mentres formi part del Govern lo ministre que ha inferit al Parlament tan grave ofensa.

Pregunta.—¿Per un telègrama publicat en aquesta capital fa alguns dias sembla que 'ls conservadors espanyols, més que 'ls nortamericans, opinan que vosté admet la possibilitat de la venda de Cuba? ¿Té vosté 'l propòsit de contestar públicament a las insinuacions del partit conservador y de la premsa ministerial?

Contestació.—Donadas las opinions que jo tinc y tothom coneix, aquesta suposició es evidentment tan falsa que no 'm crech en lo cas de contestarla, esperant que la opinió pública no ho pendrà com en efecte no ho ha pres en serio.

Pregunta.—¿Quan estigué a Puerto Rico fa quatre mesos vaig parlar ab la comissió d'autonomistas recent arribada a Espanya. ¿Vosté va manifestar algun dubte o reticència? ¿Vosté los havia promés que 'l partit liberal concediria a Puerto Rico una completa autonomia administrativa? ¿Es aixó exacte?

Contestació.—En efecte, he dit als autonomistas que 'l partit liberal donaria a Puerto Rico una completa autonomia administrativa, y he aplaudit la evolució que 'ls antichs autonomistas están realisant para identificarse ab lo partit liberal de la Península, perque aixó facilitarà moltíssim la governació d'aquella Antilla, y la unirà perpètuament a la mare patria.

Pregunta.—¿Pot vosté ferme algunas indicacions sobre la política que 's proposa seguir lo partit liberal a Cuba?

Contestació.—En lo que 's refereix a la integritat de la patria no hi ha cap diferencia entre 'ls polítics espanyols. Tots estém disposats a fer quants esforços sian necessaris para mantenir la soberania nacional a Cuba. Aixís ho vaig manifestar fa un any al propietari y director del «The New York Herald» que m'honraren ab sa visita.

En lo que dissentim es en los procediments, punt que crech que ha degut emplearse simultáneament a las accions militar y política, la acció diplomática, y temo que aquesta hagi perdut eficacia ab las reformas.

Confio tant en la acció política perque considero que no basta 'l triomf material de las armas, sobre 'l qual may he abrigat dubtes; pero per la unió íntima, per lo carinyo de Cuba ab Espanya crech que la acció d'una política autonómica es la única que pot restablir d'una manera permanent la pau moral, y aixó succehirá quan real y efectiment s'uneixin tots los cubans en tal forma que desapareixin los rezels y tot pretext para dir que la metròpoli no governa a Cuba ab la llibertat y justicia.

Tot lo que deixo dit para Puerto Rico ho crech totalment aplicable a Cuba.

SECCIO EXTRANJERA

FRANSA

Torna a ficarse l'atenció pública en los defectes organichs de las tropas colonials a causa d'una serie de fets que, essent de distint caràcter, demostran la

absoluta necessitat de donar a la infanteria de marina una constitució més sòlida y estable.

Aquestos incidents interessan tant als soldats com als cuadros d'oficials y fins los de major graduació.

La aplicació de la lley de 1893, que dispensava al contingent de la metròpoli de tot servey en las colonias avans de procedirse a la formació dels contingents de las colonias, donà per resultat la aceptació de tots los subjectes que 's presentavan a enganx ó reenganx voluntari. Ab aixó s'aumentà 'l contingent, pero també s'aumentaren los clients de las presons, lo número de desertors y l'envió a las companyias disciplinarias. Fou necessari reformar aquell règimen desastrós, y 'ls reclutaments voluntaris quedaren aplassats.

Actualment van a ser de nou admesos, pero baix ciertas condicions. En primer lloch s'ha aumentat lo terme d'enganx de 3 a 5 anys. S'uniformarà als suboficials al igual que als d'exèrcit. Se reglamentaràn los traslados d'oficials para evitar los cuantiosos gastos de viatjes y la molestia de las familias dels mateixos, y per últim, s'aumenta 'l cuadro d'oficials superiors.

La extensió actual del imperi colonial francés exigia aquesta reforma para poguer tenir un exèrcit colonial d'importancia.

INGLATERRA

S'anuncia confidencialment en los círculs aristocráticos de Londres que 'l marqués de Salisbury será nombrat duch per la Reyna, en celebració del jubileig pròxim.

Nasser el Moulk, embaixador especial del *Chah* de Persia, arribat lo divendres a Londres, sortí 'l dia següent para Balmoral, ahont farà entrega a S. M. dels richs presents y de la carta autógrafa del *Chah*.

Los destacaments de tropas enviats per las Colonias para formar part del corteig real lo dia 22 de Juny, han comensat a arribar a aquella capital.

Los tiradors montats del *Cabo*, los sapadors de Chipre, los *Dyaks* de Borneo, los haoussas de la Costa de Oro, la policia de Sierra Leona, arribaràn ja la setmana passada y estan allotjats en los cuartels de Chelsea, ahont fraternisan alegrement ab los guardias reals.

Los inglesos tenen un cult per la forsa física; per aixó mateix los soldats enviats han sigut escullits ab cuydado, no haventhi un sol, qual estatura no excedeixi de sis peus inglesos ab excepció dels *Dyaks*, que son de raza blanca y que a jutjar per sa feroçta somblan dotats d'una ferocitat natural que no ha pogut fer desapareixer sa relativa civilisació.

ALEMANIA

La premsa alemana examina las dificultats ab que ensopega las gestions de pau entre Turquia y Grecia.

Aquesta rebutja tota rectificació y pago d'indempnisació de guerra, fondantse en una declaració del comte Muravix, segons lo qual la nació que fos responsable del primer atac no pot obtenir los beneficis de sa vicloria y 'ls grechs sostenen que 'l responsable de que surgis la guerra fou lo Sultá.

Respecte de Turquia, lo Sultá havia cedit a la concessió d'algunas condicions para 'l armistici, pero tractantse de la pau definitiva 's creu obligat a no desatendre al partit militar otomà.

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 31 de Maig de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER par. ticular
9 m.	752	83	0.0	4.7	Ras	
3 t.	752	83			Nuvol	

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m.	Sol. 26	14	19	S. SE.	Cumul	0.3
3 t.	Sombra 25		25			1.5

Lo mercat celebrat ahir en aquesta ciutat se vegé bastant concorregut de forasters, si bé las transaccions que 's realitzaren no guardaren proporció ab aquella ni en número ni en importancia.

Sempre tenim de seguir la mateixa nota, y lo més mal es que mentres no portin camí d'acabar las dos guerras, lo que es aquella tindrà sempre 'l mateix só.

Fa alguns dias que las Corts funcionan y fa altres tants que esperém endebadas, que un d'aquets senyors diputats que s'anomenan catalans y ostentan ab orgull la representació del poble català, aixequi sa veu tirant a qui 'n sigui autor, l'estat anòmal en que 's troba la provincia de Barcelona, sense motiu que ho justifiqui,

y las arbitrarias suspensions de que son objecte dos apreciats companys nostres.

Heus aquí com de retruch la bofetada que rebé 'l senador Sr. Comas, ha tocat a *La Renaixensa* y a *Lo Regionalista*, puig casi estém segurs que algún Sr. Diputat de la minoria fusionista, qui en altres llegislaturas ha fet algun discurs inspirat en lo regionalisme, hauria sortit en defensa de nostres bons companys.

No ho assegurém y d'aquí que no citém lo nom del Diputat a qui volém referirnos: en cambi no es dubtós lo creure que cap Diputat dels encasillats obrirà la boca para parlar d'aquest assumpto.

A boca tancada no hi entran moscas.

Lo *Teatro Catalá* de Barcelona torna a dedicarnos un article en son número de dissapte y soscrit per son redactor *P. de R.*

Com nostre director que es qui seguía ab éll la polémica creu no ha sigut interpretat ab fidelitat son darrer article, puig d'haverho sigut no faria l'articulista aquell cridament a varis dels colègas catalans, deix de contestarlo, obshint aquestas ratllas a fer present que lo que afirmava, no es perque ho sapigués per experiencia propia, en lo sentit que aplica la pregunta, sino per *experiencia propia* d'haverho vist en altres periódichs tant de la regió catalana, com en la bascongada, gallega y castellana.

Y consti que la protesta de *Lo Teatro Catalá* no era oportuna perque per éll no hi anava res.

En nostre apreciat colèga *La Veu de Sitges* arribat ahir a nostra redacció hi hem vist un articlet que nostre bon amic y col·laborador en Joseph Aladern dedica a *La Tomasa* de Barcelona, contestant a un sueltó de mal gust que aquest setmanari li dirigí, en motiu de se poesia «El Salt de la Reyna Mora», que tinguerem lo gust d'insertarla en *Lo SOMATENT*, enviada per son autor.

La Tomasa, que acull en son text ratllas curtes de las que 's llegeixen ab setmanaris festius tracta d'ensenyar de ritma al Sr. Aladern.

Ja tenian rahó nostres avis al dir que para veure cosas extranyas en lo mon s'ha de viure molts anys.

Y 'l cas es, que *La Tomasa* para censurar a nostre amic s'aprofita de las erradas que van apareixer en la poesia quan un altre periódich la va reproduhir de nostras columnas.

Moltas son ja las obretas religioas escrites en catalá para substituir a la monia de castellanias que fins ara han fet xapurrejar als fidels un idioma foraster dintre 'ls temples de nostra terra, en los resos en comú.

A aumentar lo número de tant útils obretas ha vingut la *Novena a Sant Ramon Nonat* publicada ab molt acert per lo Rvmt. Ramon Camps, Pbre. del bisbat de Solsona, en la qual a més de las oracions per tots los dias de la novela y ha per cada dia una sentida meditació de la vida del Sant.

A més hi ha lo modo de fer la novena para obtenir un felis part y una oració para la segura elecció d'estat y los goigs a Sant Ramon, tot lo qual fa molt interessant lo llibret de referencia.

Deu fassi que tingui molts imitadors lo Rvt. Camps y quedin prompte desterrats per sempre de Catalunya tants devocionaris y llibrets piadosos escrites en llengua forastera y no 'n circulessin d'altres que 'ls escrits en llengua catalana cem correspon, puig com acertadament en un párrafo de son prefaci lo mateix del llibret que 'ns ocupa diu: «Ho fem en aquest llenguatge para desterrar la moda que en tot se fica, y perque aquesta era la llengua de nostre Sant y es la llengua de nostre poble y la llengua de nostre cor y per lo tant, la més propia y adecuada para parlar ab Deu y ab nostres Sants. Puig lo nostre poble, com deya molt bé l'Excelentíssim Benet Vallmitjana, Arquebisbe de Tarragona, *ó no entén lo castellá ó l'entén malament* y de totas maneres no 'l mon com la llengua que ha après dels llavis de la mare».

Avant donchs, y que tingui molts imitadors lo Reverent Ramon Camps, a qui felicitem coralmnt.

Dimenge pròxim tindrà lloch en la Plassa de Toros de Tarragona una gran corrida de toros-novillos de cüstre y cinch anys cumplets, del Colmenar Viejo, de la ganaderia de don Pau Laviada.

L'Orfeo Reusense del «Centro de Lectura» que conforme saben nostres lectors deu pendre part en lo Concurs internacional de Marsellá, ha sigot invitat para detenirse a sa tornada a son regrés a Montpeller, ahont será obsequiat ab una festa extraordinaria.

Sabém que durant sa estancia a Marsella, dit orfeo disposarà l'estandart en lo «Cercle Pérona».

Lo recaudat en lo dia d'ahir en la Administració de Consums per diferents especies, puja la quantitat de pessetas 2845'55.

Encara no ha contestat lo general Weyler al telegrama que li dirigí'l Govern en que se li demanava que ficés la fetxa pera las eleccions municipals a Cuba.

Ha sigut nomenat president honorari de la Exposició d'Industrias creadas, introduhidas y desenrotlladas al amparo del vigent Aranzel que está organisant lo Foment del Treball Nacional, lo senador del Regne, Excm. Sr. D. Manuel Durán y Bas, y vicepresidents honoraris de la mateixa los presidents de las Ligas Viscainas, Asturiana y Círcul industrial de Madrid.

Llegim en *La Veu del Vallès* de Ripollet: «Sembla que son moltes las familias forasteras que ja comensan a venir a instalarse en sas casas-torres pera passar l'istiu entre nosaltres. Per las noticias que'n tenim fá creure que, la colonia forastera de Ripollet y Sardanyola serà enguany més numerosa que al tres anys, lo que proba que agrada aquesta terra. Sian benvinguts».

L'acreditada imprenta y llibreria de Barcelona «L'Avenç» edita ab lo bon gust y luxu que ja té acreditats, una nova publicació que no es altre que las «Cansons Populares Catalanas» armonizadas per lo mestre Enrich Morera.

Se publicarà una cansó cada mes, comprenent partitura per coro y reducció per cant y piano, ab una coberta a duas tintas, dibuixada per ls millors artistas catalans y son preu serà de dos rals.

La primera «Sant Ramón», que estaba anunciada s'aparició per ahir, es compont de la partitura pera coro d'homés y noys, solo armonium, reducció pera cant y piano, y lletra de la cansó: aquesta va ilustrada per Aleixandre de Piquer.

SECCIO OFICIAL

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

Acabada la Matricula industrial y de comers d'aquesta ciutat pera l'próxim exercici de 1997-98, estarà de manifest en la Secretaria d'aquest Ajuntament durant lo plasso de vuit dias, contaders desde l' següent al que apareixi insert en lo Butlletí Oficial de la Provincia, á fi de que ls contribuyents puguin examinarla y produhir las reclamacions que creguin convenientes.

Reus 31 de Maig de 1897.—L' Alcalde accidental Cassimir de Dalmau.

EDICTE

anunciant la cobrança en la capital de la sona

Don Cassimir de Dalmau y Capestany, Alcalde Constitucional Accidental d'aquesta població.

Faig saber: Que l'Recaudador de Contribucions ha participat á ma autoritat que en cumpliment á lo previngut en l'article 42 de la Instrucció de 12 de Maig de 1888, durant los dias del 1 al 10 inclusiv del próxim mes de Juny se troberan obertas las oficinas de recaudació situadas en los baixos Casa Ajuntament de las vuit á la una de la tarde pera que ls contribuyents d'aquest districte municipal que encara s'trobu en descubert del cuart trimestre pera las contribucions Territorial, Urbana é Industrial puguin setisferlo durant diits dias sens cap recarrech.

Inútil considero advertir á diits contribuyents que en l'expressat plasso de deu dias satisfassin sos débits, si volen del contrari evitarse lo recarrech del 5 per 100.

Donat en Reus á 31 de Maig de 1897.—L' Alcalde Accidental, Cassimir Dalmau.

Matadero Pùblico

Bestiars sacrificats pera l'consum en lo dia d'ahir

Classe	Nº	Kilos. Grams	Satisfet Pts. Cts.
Bous	1	160:600	32:12
Badellas	2	230:200	64:04
Bens	37	683'	136:60
Cabríts	2	5'600	1:12
Tocinos	9	576'500	126:83
			360:71

Desputllas de bestiar de llana y pel 17'

Total adeudo 377:71

Registre civil

dels dias 29 y 30 de Maig de 1897

Naixements

María Porta Torroja, de Anton y María.—María Juanpere Magrané, de Joseph y Antonia.

Matrimonis

Joan Compte Fochs, ab María Cuvé Llauredó.—Anton Martinez Barbens, ab Rossenda Royo Farnós.

Detuncions

Francisco Joan Cantó Vila, 74 anys, Hospital Civil.—Raimunda Aspes Navarro, 39 anys, Hospital Civil.—Anton Cerveró Climent, 30 anys, S. Elias, 21.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	65'02	Fransas	16:80
Exterior	80'05	Colonial	
Amortisable	78'	Cubas 1886	96'50
Aduanas	95'87	Cubas 1890	79'87
Norts	23'30	Obs. 6 0/0 Fransa	94'75
Exterior París	62'31	Obs. 3 0/0 »	51'62
París	29'70	Londres	32'55

BOLSI DE REUS

Cotisations realizadas en lo dia d'ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64'01	Fransas	
Exterior	80'01	Cubas vellas	96'43
Colonial	85'76	Cubas novas	78'87
Norts	23'30	Aduanas	95'87
Obligacions Alemanas	83'	Oblig. 3 0/0 Fransas	61'75
PARIS			
Exterior	62'48	Norts	
GIROS			
París	29'70	Londres	32'55

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Vallduví.

Londres	90 d/f.	00'00 diner	8 d/v.	00'00
París	8 d/v.	00'00	Marsella	00'00
VALORS LOCALS				
ACCIONS		010	010	010
Gas Reusense			850	0
Industrial Harinera			600	0
Banch de Reus			500	0
Manufacturera de Algodon			100	0
C. Reusense de Tranvias				
privilegiadas al 5 per cent.			415	

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 30

De Liverpool y escs., v. «Elvira», ab sosa cáustica, una caixa sombreros y set rotllos cables alambre á la ordre, son agent D. Modest Fénech.

Despatcadas

Pera Cette v. «Correo de Cartagena» ab vi.
Pera Gandía llaut «San Pablo», en lastre.
Yacht inglés Washy, pera la mar.
Vapor Elvira, pera Liverpool, ab vi.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d'avuy.—Sant Segundo.

CULTS RELIGIOSOS

Administració del Santuari de Nostra Senyora de Misericordia

Se participa als devots de la Verge y al públich en general que s'han posat á la venda las novas estampas litográficas illuminadas de Nostra Senyora de Misericordia y son camari, en lo mateix Santuari y en las tendas de la Vinda Puig y Viuda Sanromá. Solas se venen al pren de 2'50 pessetas y ab cristall y march daurat á 10'50 y 12'50 segons los temany.

Sant de demá.—Sant Marcelino.

Bibliografia

Colecció Selecta Catalana

S'ha publicat lo primer volum d'aquesta biblioteca de la terra, titulat «Quadros» y original del festiu y reputat escriptor N.º Emili Vilanova.

L'exemplar consta de 116 planas y s'vent al preu de dos rals en la administració d'aquest periódich.

Patria y Regi.n

La obra del notable escriptor regionalista gallego en Salvador Golpe, «Patria y Región», se troba de venda en aquesta Administració, al pren de 3 pessetas l'exemplar.

Diversions públicas

Plassa de Toros de Tarragona

Gran corrida de toros-novillos pera 'l dia 6 de Juny de 1897.—Se lidiarán sis hermosos toros de quatre y cinch anys cumplerts, del Colmenar Vi-jo, de la ganadería de don Pan Laviada ab divisa morada y blanca.

Preus.—Sombra.—Palcos sense entradas, 10 pessetas.—Barrera ab entrada, 3.—1.ª Contrabarrera ab id. 2'50.—Delantera de grada ab id. 3.—Entrada general, 2.—Entrada general de Sol, 1'50.—Hi haurá mijtas entradas de Sol pera noys menors de 7 anys y militars sens graduació.

TELEGRAMAS

Madrid 30.

Telegrafian de Valencia que Fabrilo s'ha agravat encara més la passada nit, acentuantse ls temors de que sa dolencia tindrà un próxim terme.

A las onze del matí s'confesá ab lo capellá castrense del regiment de Vizcaya.

No se li administrá la comunió per los violents vómits que sufría'l pacient.

Grupos del poble s'trobavan esperant noticias del malalt en la porta de casa seva, pero ls guardias municipals impideixen la entrada.

A la una de la tarde la situació del malalt era desesperada.

En lo tren vixt arribá á Valencia la germana de Fabrilo.

A las 3'40 foren administrats á Fabrilo los sants olis.

Ha verificat lo trist acte'l capellá del regiment de Vizcaya.

Desseguida Fabrilo ha entrat en lo periodo agónich.

L'infortunat Fabrilo ha mort á las quatre menos cinch de la tarde en brassos de sos germans.

L'últim suspir l'han recullit ademés los banderillers Pajalarga y Chatin de la cuadrilla de Fabrilo y'l doctor Moliné.

Los periódichs de Madrid publican telegramas ab la noticia de la mort de Fabrilo y li dedican sentidas frases per la simpatía de que gosava en aquesta capital.

—Lo periódich «Le Figaro» publica un article sobre la situació política d'Espanya.

Diu que la actitud del Sr. Sagasta li ha imposat lo partit pera conseguir lo poder contra la propia opinió del quefe.

Duptá que la Reyna tregui'l govern al Sr. Cánovas pera confiarlo als liberals, puig aixó seria una especie de cop d'Estat, afirmant que desde'l punt de vista parlamentari res ho justificaria.

Creu «Le Figaro» que la suspensió de las Corts facilitarà la solució de las novas dificultats que poguessin suscitarse per los Estats Units.

En sentir del articulista, la Reina, comprenent lo que la situació exigeix, no ha de contribuir al exit de la intriga urdida pels liberals poch conforme ab la bona doctrina constitucional y ab la prudencia patriótica.

—En la corrida verificada avuy á Valencia, lo quint toro agafá el banderillo Salou, arrancantli los testiculs d'una banyada y ocasionantli una ferida de vuit centímetres.

—La premsa ministerial se manifesta furiosa contra l'article publicat per lo senyor Silvela en «El Tiempo».

Aquest periódich insisteix en son número d'avuy mantenint la téssis que plantejá en dit article. Considera errónea é imprudent la política personalíssima del senyor Cánovas.

Creu dit periódich que per aixó se troba desfet lo partit conservador, desquiciadas las forsas políticas de la monarquia y que la part més sana, que per disciplina y rahons respectables está encara al costat del senyor Cánovas, ven ab tristesa lo camí que segueix y que monárquichs lleals y conservadors convensuts adverteixen lo perill que prompte las circunstancias poden portar, si continúa la situació actual per los derroters últimament empresos.

—Es probable que prompte regressin á la Peninsula los general Arolas y Pavía.

—Lo general Luque se sent aliviad de sa malaltía, per cual motiu retirará sa instancia y continuarà á Cuba.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus a Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y disabtes, (per Vilanova).
12:11 t. mercaderias, segunda y tercera.
1:57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona a Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
9:46 m. (per Vilanova).
15:8 t. per id.
7:39 t. exprés (dimars, dijous y disabtes).

De Reus a Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 3:40 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora a Reus

4:21 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 p.

De Reus a Tarragona

8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona a Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

De Reus a Lleyda

8:10 m. — 5:23 t.

De Lleyda a Reus

5:50 m. — 3:50 t.

De Reus a Vimbodi

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodi a Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona a Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia a Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACION DE CORREOS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8:30 m.
De Barcelona (per Tarragona)	8:30 m.
De id. directa	10:30 t.
De id. id.	11:30 t.

L' UNION

COMPANIA FRANCESA DE SEGUROS CONTRA INCENDIS FUNDADA EN 1828

Aquesta Companyia, la primera de las Campanyias francesas de seguros contra incendis per la importancia de sa cartera, assegura, ademés del perill d' incendi, los danys que poden ocasionar la cayguada del llamp, la explosió del gas d' alumbrat, del vapor, de la dinamita y altres explosius.

Capital social.	10.000.000 Frs.
Reservas.	9.635.000 »
Primas á rebre.	75.183.878 »
Total.	94.818.878 »

Capitals assegurats. 15.559.869.308 Frs.
Sinistres pagats. 202.000.000 »

Sucursal Espanyola: Barcelona, Passeig Colón y carrer Merced, 20, 22 y 24. -- Director D. E. Gés.
Subdirectors en Reus: Srs. Bages Margenat Germans, carrer de la Mar, 38.

SOFRE GRÍS DE BIABAUX

MINERAL FRANCÉS

Premiat en las Exposicions Universals e Internacionals

AVIGNON, 1890.-LYON, 1894.-BORDEAUX 1895

Destrucció radical de las malalties de la Vinya, Oidium, Mildiu, Black-Rot, Rot, Blanc, Anthracosis, etc., y contra las Formigas, Pugó, Orugas y altres insectes.

Lo comprador deu, donchs, exigir, a fi de no ser enganyat, la marca EL VOLCAN, de la Companyia Biabaux, estampada en tots los sachos.

Representants: Senyor Joan Vilella y Companyia y Joseph Gambus y Anguera, Vilá (Bon) 12.--REUS.

De Reus a Madrid y Zaragoza 7:30 t.
De Lleyda y Huesca 7:30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 1.ª y 19.ª de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administracion lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors a Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona a las 5:00 m.
Pera id. a las 2:00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Pera id. id. id. (per idem) a las 2:00 t.
Pera Tarragona, directe a las 7:00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas lineas a las 8:00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucia y Extremadura a las 4:00 t.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.
NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucia y Extremadura, que s' deposita en los buxons després de la sortida del correo de Madrid, se li donaa sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Ferrocarril economic de Reus a Salou
Servey de trens que regira desde 1 dia 1 de Octubre de 1896.

Sortidas de Reus: 4:10, 9:06 mati; 2:32 y 5:43 tarde.
Sortidas de Salou: 4:56, 10:46 mati; 5:10 tarde y 7 nit.

Las horas se regeixen per lo meridiá de Madrid.